

“पुढे चल!”

स्वामी ईश्वरानंद

३ जुलै १९७५ रोजी रात्रभर विमानाचा प्रवास करून मी टोकियोहून ओकलेंड येथील सिद्धयोग आश्रमात पोहोचलो. संध्याकाळचा सत्संग सुरु होण्याच्याच बेतात होता. सत्संगाच्या सूत्रधाराने सगळ्यांचे स्वागत केले आणि ‘ॐ नमः शिवाय’ या नामसंकीर्तनाचा परिचय दिला.

मी अतिशय आनंदी होतो आणि बाबांचे पहिले दर्शन होण्याची उत्सुकतेने वाट पाहत होतो; तरीदेखील त्या अंधारलेल्या हॉलमध्ये जमिनीवर बसून संकीर्तन करीत डोलत असताना मला डुलकी लागली. त्याच वेळी माझ्या मणिपूर चक्रामधून एक तेजोमय स्वर्णिम प्रकाश प्रकटला आणि त्यामुळे मी जागा झालो. मी डोळे उघडले आणि पाहिले की अगदी त्याच क्षणी बाबांनी हॉलमध्ये प्रवेश केला होता.

बाबा हॉलच्या अग्रभागी असलेल्या त्यांच्या आसनाकडे चालत गेले, त्यावर आसनस्थ झाले आणि आमच्यासमवेत संकीर्तन करू लागले. मी बाबांच्या त्या सुंदर स्वरूपाला बारकाईने न्याहाळीत असतानाच एक विलक्षण गोष्ट घडली. बाबांचे मुखमंडल निळ्या प्रकाशाने आच्छादले गेले आणि मग ते भिन्नभिन्न परंपरांतील अनेक संतजनांच्या चेहऱ्यांमध्ये एका पाठोपाठ एक असे रूपांतरित होऊ लागले. त्यांतले एक संत पगडी घातलेले आणि दाढी असलेले होते; तर दुसरे महात्मा मुंडन केलेले होते. एक भारतीय संत वाटत होते तर एक मंगोलियन दिसत होते; काही संतमहात्मे युरोपामधील होते—आणि सर्व महात्मे आपापल्या विशिष्ट वेषभूषेत होते.

अखेरीस, तो चेहरा पुन्हा बाबांचा दिसू लागला आणि मला माझ्या हृदयातून एक आवाज ऐकू आला, हेच आहेत ते. हेच ते आहेत, महात्यागी, ज्यांनी आपले सर्वस्व सर्वांसाठी अर्पण केले आहे! मला माझ्या अंतरी सहजी उमजले की, श्रीगुरुंचे स्वरूप माझ्यासमोर प्रकट केले जाते आहे. श्रीगुरु हे अशी महान विभूती आहेत, ज्यांनी आपले जीवन ईश्वराला पूर्णपणे समर्पित केले आहे आणि या जगात मानवतेची सेवा करण्यासाठी ते ईश्वराच्या कृपेचे वाहक बनले आहेत. मला दर्शविले जात होते, की बाबा अशीच एक महान विभूती आहेत.

तुम्ही कल्पना करू शकता की, आपल्या जागेवरून उठून बाबांना भेटण्याची वेळ जेव्हा आली, तेव्हा मी किती प्रसन्न व उत्सुक झालेलो असेन. सत्यप्राप्तीच्या माझ्या शोधाच्या प्रतीकस्वरूप अशा अनेक भेटवस्तू मी जपानहून येताना माझ्यासमवेत आणल्या होत्या. दर्शनाच्या वेळी मी त्या भेटवस्तू बाबांना अर्पण करणार होतो. मी असे ऐकले होते की, बाबा इंग्रजी खूप कमी बोलतात,

आणि म्हणून माझ्याशी बोलताना ते कोणत्या शब्दांचा वापर करतील याविषयी माझ्या मनात अतिशय उत्सुकता होती.

मी दर्शनासाठी रांगेत उभा राहिलो आणि अखेरीस जेव्हा मी बाबांच्या आसनासमोर पोहोचलो, तेव्हा बरोबर आणलेल्या सर्व भेटवस्तू मी दर्शनाच्या टोपलीत ठेवल्या. त्यानंतर जपानमध्ये शिकल्याप्रमाणे आणि तिथे प्रचलित असलेल्या औपचारिक पद्धतीनुसार मी बाबांना हळुवारपणे नमस्कार केला. माझे मस्तक जमिनीला स्पर्श करणार तेवढ्यात, मी बाबांना मोठ्याने व स्पष्टपणे इंग्रजीमध्ये बोलताना ऐकले, “Move!” [“मूळ” अर्थात् “पुढे चल! ”]

मी त्वरित दर्शनाच्या रांगेतून बाहेर जाणाऱ्या मार्गाने माझ्या स्थानाजवळ आलो आणि तिथे बसलो. चालताना मी मागे वळून बाबांकडे बघितले आणि विचार केला, खरेच असे घडले आहे का? आणि त्याच वेळी बाबा माझ्याकडे एकटक बघून मान हलवत होते; जणू काही ते मला आश्वस्त करत होते, होय. मीच बोललो आहे, “Move!” [“मूळ”]

मी जेव्हा आपल्या जागी बसलो, तेव्हा बाबांचा शब्द “Move” [मूळ] चा एक अर्थ आपणहूनच प्रकट झाला. मला जाणवले की, जणू काही बाबा सांगत आहेत, होय, गुरुरूपाने मी तुला तुझ्या लक्ष्यापर्यंत पोहोचण्याचा मार्ग दाखवेन. पण हे त्या प्रकारे घडणार नाही जसे तुला अपेक्षित आहे. तेव्हा, पुढे चल [“मूळ”]—तुझ्या अपेक्षा सोळून दे!

गेली सत्तेचाळीस वर्षे सिद्धयोग मार्गावर वाटचाल करत असताना माझ्या आयुष्यात अतिशय गतिशीलता घडत आली आहे. सुरुवातीपासूनच मी अनुभवतो आहे की, माझ्या सीमित धारणांचा त्याग करून श्रीगुरुंच्या शिकवणींचा अंगीकार मी जसजसा केला आहे, तसेच मी अंधकारापासून प्रकाशाकडे स्थिरपणे वाटचाल करत आलो आहे; सीमित ओळख व संकुचित अवस्थेकडून मी स्वतंत्रतेच्या, व्यापकतेच्या व आनंदाच्या अवस्थेकडे पुढे चालत आलो आहे!

जो पहिला शब्द बाबांनी मला सांगितला होता, “मूळ” [Move], त्यातील रूपांतरणकारी शक्ती व कृपा मी आज पाहतो आहे. मी अजूनही पुढची वाटचाल करतो आहे.

